

1r CONCURS D'ANIMACIONS PER LA PAU

El concurs “Animacions per la Pau”

Iniciativa de la Fundació per la Pau, amb finalitat de sensibilitzar i estimular la implicació dels més joves en la promoció d'una cultura de pau i no violència a través de la creació d'audiovisuals (curtmetratges i spots) en llengua catalana i castellana. Fins al moment ja són 4 els *concursos per la pau* realitzats, amb perspectives d'una cinquena edició el pròxim estiu de 2014. Es pot obtenir més informació sobre les característiques, bases i altres documents d'aquest a: <http://www.fundipau.org/concurs/>

Organitzadors dels concursos: Fundació per la Pau

FundiPau o Fundació per la Pau és una ONG amb seu a Barcelona que té més de 30 anys (creada l'any 1983). Fruit de la força ciutadana, membre de la Federació Catalana d'ONGs per la Pau i vinculada al moviment de pau mundial (membre del IPB o International Peace Bureau), treballa per impulsar la creació i reforma d'estructures. Ho fa des de la prevenció, intervenció i transformació de conflictes, locals i internacionals; creient que la guerra i la violència poden i han de ser substituïdes per formes racionals i constructives d'afrontar les disputes. Emprenen accions que van des de la investigació fins a la difusió de coneixement i la lluita per polítiques a favor de la pau

Obres:

Títols dels spots (<1minut)	Direcció
No es un juego	Fernando Jeger
Un conflicte pot ser un joc	Christian Negre i Walczak
Pilotes	Associació de Comerç Just de Lleida “Lo cacau”
Pau, si us plau	D'Helder Rodrigues Parrinha
Retroceso	Palo Baez
Lo que nos deja la guerra	Mariano Baez
Violència engendra violència	Sara Dauder
Compartir	Sara Dauder

Títols de curtmetratges	Direcció
Jostuna (el sastre)	Aitor Oñederra Agirre
Reborn	Queralt Antú
Caballos de tiza	Daniel Cánovas
Bendito Machine	Jossie Malis
Evolución	Oscar addiel González Rodríguez
Pensa-t'ho	David Ramírez Vera i Xevi Gil Rosdevall
Monyicacs de colors	Alumnat de 3r del CP López Rosat de València
Som somnis	Víctor i Esther Rodríguez

Propostes de treball per a cada peça audiovisual del document:

Peces presentades per ordre en què apareixen al DVD. També les podeu trobar on-line a la web del concurs o al canal de Youtube Fundi Pau: <https://www.youtube.com/user/fundacioperlapau/videos>

JOSTUNA (EL SASTRE)

Autor: Aitor Oñederra Agirre. Premi: Curtmetratge Senior (3')

Contingut: metàfora sobre el món que com a “sastres” d'aquest traça cadascú de nosaltres. Amb el fil i agulla, és a dir, amb els valors i accions que tenim hem dissenyat un planeta amb un elevat contingut de violència, on aquesta s'expressa de formes molt diferents: explícita (guerres, nens armats, etc.) i implícita (amb desigualtats i tolerància a fenòmens mortals com la fam). Vídeo: <https://www.youtube.com/watch?v=LMjigQtet5c> Música: Coldplay “Politik”.

Propostes de treball:

Activitat 1: El meu fil i agulla

Manualitat. Serà necessari que cada participant pugui disposar de: fil, agulla i una tela tamany foli (aproximadament) on cosir-hi. La mida del fil i la complexitat del traç s'adequarà a l'edat dels qui realitzen l'activitat.

Procediment: Cada participant podrà cosir amb el seu fil, agulla i tela allò que ell/a creu que es pot fer per a reduir sinó acabar amb la violència (quotidiana o mundial). Tan poden traçar paraules, com poden fer un dibuix.

Activitat 2: Jo potser no puc parar una guerra... però puc fer quelcom per afavorir la Pau?

Procediment: debat a partir de la qüestió / títol de l'activitat. La resposta de la qual és un "Sí" i a continuació, el/la guia de l'activitat ha d'estimular als participants per a què pensin tot allò que poden fer. Ho faran mitjançant preguntes tipus "Què hi podem fer?", "Hi ha accions senzilles en el dia a dia que contribueixin a un entorn a favor de la pau?", "Creieu que allò que redueix els conflictes aquí també els redueix al país? I al món? Per què?", entre d'altres.

Suggerències de respostes que poden ajudar a conduir l'activitat:

- Que els meus valors siguin coherents amb una cultura de pau.
- Que les meves accions es corresponguin amb els meus valors.
- Tenir coneixement sobre les situacions de violència al món, i contribuir a la sensibilització a favor de la pau amb petites accions i/o converses quotidianes on es transmetin principis coherents amb aquest.
- Col·laborar en iniciatives organitzades per aquest fi (voluntariats, donacions econòmiques, etc.) ja siguin a nivell de barri o a través de organitzacions (es poden consultar totes les ONGs que treballen per la defensa de la pau a Catalunya al web de la Federació Catalana d'ONG per la Pau <http://www.federacioongpau.org/> (Justícia i Pau, SCI, Universitat Internacional per la Pau...)).

Finalment, si es disposa de temps i d'un ordinador i impressora, es recomana que les respostes que han resultat de la reflexió grupal es sintetitzin en paraules clau, s'introdueixin en el senzill programa *Wordle* <http://www.wordle.net/> i s'imprimeixi el núvol de paraules per afavorir la pau a la societat construït entre tots/es, tot penjant-lo en un lloc comú i visible.

NO ES UN JUEGO

Autor: Fernando Jeger. Premi: Spot (30")

Contingut: spot molt breu consistent en un joc d'imatges on en un primer moment l'espectador pensa que està veient una cursa d'atletisme i sentint la respiració intensa pròpia d'una competició esportiva, però en breu s'adona que es tracta d'un circuit tancat on hi ha forces persones, totes iguals des de fora que corren tot intentant fugir o esquivar unes bales que tira un tercer, el qual es situa fora de la zona de tir (diana) i amb una clara posició de poder. Vídeo: <https://www.youtube.com/watch?v=lYo77-ID4H4>

Propostes de treball:

Activitat: La diana amb infinits blancs

Cal l'elaboració prèvia d'una diana, en el suport que es cregui més convenient (cartolina, suro, etc.), papers d'una mida petita, xinxetes i bolígraf (tants com persones participants).

Procediment: es distribuirà als assistents, un paper i una xinxeta (i bolígrafs en cas que no en disposin), a continuació se'ls presentarà una diana clàssica dibuixada sobre un suport i es deixaran uns minuts per a que cada persona pensi "motius pels qual maten persones diàriament". Passat aquest petit espai de reflexió individual, es recomana que per torns, cada participant escrigui i pengi a la diana un dels motius pensats, i es faci de manera successiva, i d'aquesta manera escriguin quelcom diferent a allò ja escrit per als companys. Finalment obtindrem una diana amb un munt de papers que la cobreixen fins al punt que fa que sigui òbvia la vulnerabilitat de les persones davant les armes i que sigui invisible la diana a simple vista, però no per això deixar de ser-hi.

Sugerències de formes en què es maten a persones: per confusió, per mal ús d'armes, per defensa pròpia, per què es pateix una malaltia mental, per desconeixement de l'ús de l'arma, per impulsivitat, per provocar por a tercers, per demostrar poder o força, per conflictes polítics, per conflictes religiosos, etc.

UN CONFLICTE POT SER UN JOC

Autor: Christian Negre i Walczak. Premi: Spot (2.30')

Contingut: spot simple i clar, tot i que amb cert grau de complexitat per les reflexions que en aquest apareixen i que el fan adequat per a persones d'entre 12 i 16 anys. Vídeo: <https://www.youtube.com/watch?v=He8ZPzbbQLQ>

Propostes de treball:

Activitat: "trenca-closca"

Requereix material on dibuixar el puzzle (cartolines de força gruix per exemple), instruments per al dibuix i tisores.

Procediment: donat que en el spot es fa al·lusió al joc, a les peces i molt especialment al concepte del diàleg, en aquesta activitat podrem posar-ho tot a la pràctica. En primer lloc dividirem els assistents en grups d'entre 7 i 10 persones, és important que siguin grups nombrosos per tal que puguin practicar i veure clarament les dinàmiques, dificultats i fortaleces del diàleg com a eina de convivència i treball conjunt (sigui per un puzzle o sigui per construir la societat on vivim tots/es). Un cop fets els grups se'ls proporcionarà el material i temps necessari per a que elaborin un puzzle amb allò que els inspire el spot que acaben de veure. Un cop acabats, els grups s'intercanviaran els trenca-closques i resoldran (també en grup) el que els hi hagi tocat. Resultats, exposaran el què i perquè del seu trencaclosques, com ells s'han trencat la closca per a elaborar-ho i com s'ha donat el diàleg en el seu grup en l'elaboració i també en la resolució del puzzle dels companys.

PILOTES

Autoria: Associació de Comerç Just de Lleida “Lo cacau” (40”)

Contingut: spot centrat en un dels elements que promocionen la justícia i per tant, la pau: el comerç just. Més concretament, parla d'un dels productes i una de les marques més famoses i internacionals de les que s'han conegut algunes dinàmiques de funcionament on els drets de les persones no hi són respectades (per exemple: explotació comercial / treball infantil). Vídeo: <https://www.youtube.com/watch?v=qaApgRsYV7E>

Propostes de treball:

Activitat: la llista post-compra

Procediment: per tal de prendre consciència sobre el camí pel que passen els productes que arriben a les nostres mans, elaborarem una llista conjunta (a la pissarra o un altre suport de què es disposi) a partir d'un element que tinguem ara amb nosaltres (una jaqueta, un estoig, etc.). Hi escriurem l'empresa on ho vam comprar i el país on va ser fabricat. En el cas que es disposi de temps i d'ordinadors, es podria aprofundir més en el detall de la vida dels productes ampliant aquesta informació per internet, per exemple, buscant si hi ha alguna relació entre alguna de les empreses citades i algun fet o notícia de comerç no just.

PAU, SI US PLAU

Autoria: Helder Rodrigues Parrinha (1')

Contingut: breu spot on la simplicitat i la complexitat, el conjunt i els trossets, es combinen i sense dir res nou diu quelcom que no deixa indiferent. Diu sense paraules que estem fent miques el planeta. Vídeo: https://www.youtube.com/watch?v=ain_wfjHvX4

Propostes de treball:

Activitat: Sé què passa al món on visc?

Ús d'un mapa polític del món (format paper o bé projectat directament de l'ordinador) per anar senyalant i ubicant els països dels que es parlarà durant l'activitat, i ús d'ordinadors amb connexió a internet.

Procediment: el guia de la sessió presenta un mapa polític del món. A continuació es fan grups de 2 a 4 persones, segons la grandària del grup total. A cada grup se li demana que esculli un país del qual no conegui res o pràcticament res. Un cop decidits els països, se'ls diu que han de buscar un aspecte positiu pel que destaquï aquest país (una invenció, un esdeveniment que hi ha tingut lloc, etc.) i algun conflicte o problemàtica actual. Un cop passat el temps de recerca exposaran allò que s'ha trobat a la resta de participants a l'activitat.

RETROCESO

Autor: Pablo Baez (44")

Contingut: un sol objecte, un rellotge de sorra, i una sèrie d'efectes que hipnotitzen i inicien un bucle (enfrentaments a dues bandes) de mai acabar. O si que pot acabar?. Vídeo: <https://www.youtube.com/watch?v=GbDt0QPLsKQ>

Propostes de treball:

Activitat: **bucles**

Aquesta activitat es pot fer per escrit o simplement deixant un espai de reflexió, es pot posar en comú o no, segons les característiques, maduresa del grup de treball i la profunditat en què es vulgui tractar el tema.

Procediment: reflexió personal sobre una situació d'enfrontament que haguem viscut o vist, on s'ha entrat en bucle, és a dir, ambdues parts en desacord no escoltaven sinó que una i altra vegada repetien les mateixes accions tot i veure que aquestes no portaven a resoldre el problema. En acabat, pensar si aquesta es va resoldre, si és així, COM i si no és així, COM ES PODRIA HAVER RESOLT.

LO QUE NOS DEJA LA GUERRA

Autor: Mariano Baez (45")

Contingut: un dibuix ens fa viatjar d'una granada a un ou que es parteix per la meitat, tot representant, possiblement, una vida trencada. Vídeo: <https://www.youtube.com/watch?v=14kfwNBsUwg>

Propostes de treball:

Activitat: **un dibuix amb dues cares**

Requereix d'un foli per persona i material per al dibuix (com al spot, simplement amb llapis i goma serà suficient).

Procediment: cadascú ha de dividir (imaginàriament o traçant una ratlla al mig del full blanc) el seu full en dues parts, una a l'esquerra, serà l'espai per a fer-hi un dibuix de quelcom relacionat amb la violència; i un espai a la dreta per a fer-hi un dibuix, similar en forma a l'anterior, però que en mostri alguna conseqüència. Es recomana deixar un espai final per a que cadascú expliqui el seu "dibuix amb dues cares", de no poder ser així, penjar-ho en un espai comú i visible per a que lliurement ho puguin veure i gaudir de les idees i aportacions dels companys/es.

VIOLÈNCIA ENGENDRA VIOLÈNCIA

Autora: Sara Dauder (1.33')

Contingut: petits ninots, esbossos de persones que podrien ser de qualsevol indret del món ens mostren situacions quotidianes on es transmeten conductes violentes. Adults que eduquen de manera autoritària, esdeveniments multitudinaris on la competició arriba als seus límits, persones que seuen passius a mirar programes televisius o pel·lícules amb violència física, verbal, psíquica, etc., ciutadans incívics, etc.. Acabant amb la innocència i amor incondicional d'un infant vers l'entorn i la pregunta a l'espectador/a: tu quin foc revifes?. Vídeo: <https://www.youtube.com/watch?v=65-jAVn-mFA>

Propostes de treball:

Activitat: Quin foc revifes?

Per aquesta activitat es requeriran 2 sobres, preferiblement un de verd i un de vermell; petits fulls o retalls d'un foli més gran (el doble que el nombre de participants), i bolígrafs per a escriure-hi.

Procediment: es repartiran dos papers a cada participant, i abans d'escriure-hi res presentem els dos sobres: un (el vermell) serà el sobre d'una cosa que faig o transmeto als altres i que crec que no és correcta o adequada per a una convivència en pau; i en l'altre (el verd) quelcom que faig i que ajuda, contribueix a l'harmonia i benestar. Així doncs, cadascú escriurà una cosa i altre en cada paper i ho dipositarà en el sobre corresponent quan aquest li arribi (es passarà de mà en mà, tal i com passa en la transmissió que estem treballant). Un cop els sobres estan plens, la persona guia de la sessió els posarà en comú en veu alta, podent enriquir el grup amb les aportacions de tothom, tot garantint l'anonimat del qui ha escrit cada frase.

COMPARTIR

Autora: Sara Dauder (1.35')

Contingut: quatre grups diferenciats per colors es troben i es comencen a barrejar els seus colors; cap és igual que un altre i cap és completament d'un color. Es possible unir-se per la pau?

Vídeo: <https://www.youtube.com/watch?v=3sa7e2dbCOY>

Propostes de treball:

Activitat: Els meus colors

Es necessari un full blanc per persona i material per a dibuixar i pintar en aquest.

Procediment: cadascú disposa d'un full on dibuixar-hi una persona (pot ser simple, com el ninot del vídeo), dividir aquest en parts, seccions metafòriques que representaran allò que forma part de mi, de COM SÓC JO, acolorir les diferents parts del cos, alhora que escriure-hi allò que som i DE QUI HO "HEM AGAFAT". Per ex.: a les mans puc posar que m'agrada ajudar i que ho he vist fer a una mestra referent per a mi, al cap puc posar que sóc somniadora i ho he agafat d'un personatge de ficció de *tal* pel·lícula, al pit que sóc molt sentimental com la mare, etc. Tot s'hi val.

REBORN

Autora: Queralt Antú (6.26')

Contingut: d'una caixa de cartró buida, quieta, llisa, es passa a la vida, al color, a la varietat de la naturalesa, però també al toc altre cop monòton de la societat que hem construït, essent clara la relació entre el reciclatge i el color.

Vídeo: <https://www.youtube.com/watch?v=pjkeaWNYOmo>. Música: Arbol "Reborn".

Propostes de treball:

Activitat: La ciutat de cartró

Seran necessaris cartrons llisos (preferiblement procedents de caixes de cartró reutilitzades), material per al dibuix, tisores i cola.

Procediments: a partir d'1 o més caixes de cartró, construirem entre tots/es la ciutat que ens agradaria. Es recomana que es promogui un debat previ on surtin les idees generals sobre què ha de tenir aquesta ciutat, per a posteriorment distribuir les tasques d'elaboració dels diferents elements que crearem per aquesta.

CABALLOS DE TIZA

Autora: Daniel Cánovas (10.18')

Contingut: és tardor, una tardor tranquil·la que canvia al ser sobrevolada per avions, per ser irrompuda amb camions. Portes que es tanquen, ombres que ataquen al petit protagonista i un cavall de guix que el permet volar. Un embolic entre la realitat i la imaginació on apareix la dificultat de traçar una línia entre aquests. Vídeo: <https://www.youtube.com/watch?v=zZC5creMKEw>.

Propostes de treball:

Activitat: Guixo(t)s

Es requerirà d'una pissarra i guixos per a tothom que participa a l'activitat.

Procediment: dividim la pissarra en dues parts, una mitat serà pau i l'altre guerra. Mitja classe té assignada una meitat i l'altre mitja l'altre. Cada participant, guix en mà i sobre aquesta mateixa pissarra, haurà de *dibuixar com a mínim dues coses que tinguin a veure el tema que li ha tocat*. Ho haurà de fer seguint dues premisses: una ha de ser *qualcom real* i l'altre *qualcom imaginat*. I així entre tots farem un mural de guix on la realitat i la ficció es barrejaran, alhora que ens donaran molta informació interessant i que cal comentar en un espai final d'uns 15 minuts. Preferiblement, aquesta activitat està pensada per a realitzar en un grup de prop de 10-14 persones (sinó, caldrà adaptar l'activitat, ja sigui en el suport o en la dinàmica).

BENDITO MACHINE

Autora: Jossie Mails (5.05')

Contingut: curtmetratge clar tot i que ampli, el qual permet la reflexió sobre diferents temes: des de l'evolució, fins a la producció, la tecnologia i/o la competitivitat. Vídeo: <https://www.youtube.com/watch?v=Xxsyg3WPbnE>.

Propostes de treball:

Activitat: L'evolució

Serà necessari que tothom disposi de paper i estris per a escriure.

Procediment: la persona guia de la sessió demanarà als assistents que escriguin un breu conte on el principi d'aquest no cal escriure'l ja que és el curt que acaben de veure. A partir d'aquí aquest pot anar pel camí que cadascú desitgi, això sí, amb una condició: tenir clara quina serà la moralina que d'aquell conte s'extreurà.

Cal assegurar-se que saben que és una moralina, i de no ser així, explicar-ho (moralina = conclusió o significat que es pretén transmetre a través d'una història o conte) i posar 1 o més exemples amb algun conte conegut per aquests o aquestes.

EVOLUCIÓN

Autora: Oscar Addiel González Rodríguez (1.49')

Contingut: de la fletxa a la bala, de la bala a la bomba... Vídeo <https://www.youtube.com/watch?v=MmGkP0jOU94>.

Propostes de treball:

Activitat: Les vinyetes

És imprescindible per a realitzar-la disposar de paper i instruments de dibuix.

Procediment: els assistents hauran de dibuixar una vinyeta (tipus còmic, similar a l'estètica del vídeo per a mantenir-hi la continuïtat) amb la instrucció de mostrar quelcom sobre com hauria de ser (com seria desitjable) que es donés aquesta evolució humana.

PENSA-T'HO

Autora: David Ramírez Vera i Xevi Gil Rosdevall (2.29')

Contingut: davant de la violència hi ha dos camins: respondre amb una violència encara major o optar per una via pacífica, això sí, aquesta segona és més complexa i cal, com diu el curtmetratge, parar-se a pensar. Vídeo <https://www.youtube.com/watch?v=HS5wmdyMUS4>.

Propostes de treball:

Activitat: **Vull encendre la bombeta, però com?**

És recomanable disposar d'un suport (pissarra, suro, papelògraf...) on poder-hi escriure o col·locar-hi papers escrits suficientment gran per a que tots els participants puguin veure alhora el que s'hi va recollint.

Procediments: un cop visionat el curt i explicat el contingut d'aquest, l'activitat proposada consisteix en una pluja d'idees, tot estimulant que encenguin la bombeta de què és parla i diguin alternatives pacífiques per a combatre les armes, fent-ho d'una manera espontània i grupal, amb la finalitat que així sigui més còmode, agradable i s'adonin de la quantitat d'alternatives que es poden trobar si s'hi destina una estona i, com indica el títol del curt, si t'ho penses.

ELS MONYICACS DE COLORS

Autora: Alumnat de 3r del CP López Rosat de València (1.38')

Contingut: adequat per a primària. Vídeo de stopmotion on els alumnes del CP López Rosat expliquen a través de ninots de plastilina de 3 colors, amb un nom propi, els Monyicacs, com passen d'estar allunyats entre ells a acostar-se. Una manera gràfica de mostrar als infants com la interacció, és a dir, acostar-se, jugar i conèixer als "diferents" és el camí cap a la tolerància, al respecte i al divertiment de tots. Vídeo: <https://www.youtube.com/watch?v=7Iqcj9zl0fQ>.

Propostes de treball:

Activitat: **Monyicacs al Món**

Papelògrafs de grans dimensions i materials d'escriptura.

Procediment: tots/es al voltant del mural, ara en blanc, un/a persona hi escriu el títol: Monyicacs al Món, i a continuació tothom podrà escriure-hi frases o situacions que aquest curtmetratge li hagi fet pensar, situacions,

anècdotes, històries, etc. en què han après quelcom d'algú diferent (d'una altra cultura, d'un altre país, d'una altra religió, d'un altre color...). I finalment, es farà una lectura i un comentari general de tot allò que s'hi ha recollit, el qual ens permetrà veure molts casos on això que s'explica és cert (és a dir, que acostant-nos i respectant la diferència, aprenem i gaudim! Ens enriqueim!).

SOM SOMNIS

Autora: Víctor i Esther Rodríguez (1.38')

Contingut: breu i intens curtmetratge sobre la duresa de viure una guerra i la "fortuna" d'estar en un lloc on això està tan lluny que tan sols ho podem somniar. Vídeo <https://www.youtube.com/watch?v=3W6EhRgM2S0>.

Propostes de treball:

Activitat: sentiments desperts

Per a dur-la a terme i fer l'activitat més visual i atractiva es recomana utilitzar un suport (papel·lograf, cartró, suro...) on poder-hi enganxar petits papers. Per tant, també requeriran de folis, tisores, cola i estris per a escriure.

Procediment: l'activitat consta de dues parts, primer tancarem els ulls i escoltarem el curt, sense veure'l (per a sentir-ho amb major intensitat), i plasmarem en diferents trossets de foli tots aquells sentiments, sensacions, etc. que haguem sentit... En acabat, es projectarà el curtmetratge un segon cop i es deixarà un temps per a escriure més sobre allò que se sent davant d'una situació com la que mostrada, intentant aproximar-los o si més no fer conscients als joves de la duresa de viure una situació així. Ho posarem en comú enganxant tots els "trossets de sentiments i sensacions" al suport.

Unitat didàctica elaborada per: Laura Castaño lau.cast7@gmail.com